

Minnesanteckningar Uppsala kommuns funktionsrättsråd

Dag: 13 mars 2026

Tid: 9–11.40

Personer som är med på mötet

Medlemmar i rådet

Tobias Smedberg, ordförande
Fredrik Larsson, vice ordförande
Astrid Mäkitalo
Nina Mohss
Sofie Sander
Catarina Bernet
Måns Högström
Gunilla Ekholm
Hans Richter
Jonas Petersson
Jeanette Billås
Anita Björklund Hammarberg
Torkel Kjösnes
Camilla Westerborn
Kjell Haglund

Övriga deltagare

Nina Klinge-Nygård
Emma Lillskogen
Rosalind Göthberg
Jeanette Nordin
Michael Jestin
Karin Eduards
Gabriella Randen
Anna Ekenor
Isabel Mandahl Malm

Det här händer på mötet

1. Start

Tobias startar mötet.

Alla som är med på mötet presenterar sig.

2. Vem ska godkänna anteckningarna från mötet?

Funktionsrättsrådet bestämmer att Tobias och Nina M ska godkänna anteckningarna.

3. Tema: Anhöriga

Temat för mötet är anhöriga och stöd till anhöriga.

Anhöriga är personer som är nära någon med en funktionsnedsättning eller sjukdom. Det kan till exempel vara:

- Föräldrar
- Syskon
- Barn
- Farmor, farfar, mormor eller morfar
- Nära vänner

Personen de tar hand om som har en funktionsnedsättning eller sjukdom kallas **närstående**.

4.1 Anhöriga och deras vardag

Michael från Funktionsrätt berättar om hur många anhörigas vardag ser ut.

Många som är anhöriga till personer med funktionsnedsättning behöver ta ett stort ansvar och hjälpa till mycket.

Det kan kosta mycket pengar till exempel för resor, aktiviteter och olika anpassningar. Många anhöriga tjänar mindre pengar eftersom de inte har tid att jobba lika mycket.

Samhället förlorar också pengar eftersom de anhöriga som behöver

gå ner i tid eller blir sjukskrivna
inte betalar lika mycket skatt.

Om samhället i stället kunde hjälpa
personer med funktionsnedsättningar
och deras anhöriga mer
skulle alla tjäna på det.

4.2 Anhörigcentrum

Anna och Gabriella
jobbar på Anhörigcentrum.

På Anhörigcentrum
kan personer som är anhöriga
till någon med funktionsnedsättning
eller sjukdomar få hjälp och stöd.

Anhörigcentrum kan hjälpa till med:

- Stödsamtal
- Information och råd
- Utbildning
- Praktisk hjälp
- Aktiviteter för att personen ska må bra

Hjälpen på anhörigcentrum är gratis.
Alla som bor i Uppsala kan få hjälp där.
Barn som är anhöriga kan också få hjälp.

4.3 Diskussion

Funktionsrättsrådet delar in sig i
mindre grupper och pratar om:

- Vad anhöriga ofta behöver hjälp med? Varför?
- När fungerar stödet från kommunen bra?
- Vilka grupper av anhöriga har svårt att få stöd?

Några saker de kommer fram till är:

- Anhöriga behöver ofta berätta för andra
om vad som fungerar för deras närstående.
De behöver hålla ordning på vad olika
personer och myndigheter säger.
Det kan vara ännu svårare
för föräldrar med vuxna barn
som har flyttat hemifrån.

- Myndigheter och organisationer samarbetar inte alltid så bra.
Det finns många olika system och det kan vara svårt att förstå hur allt hänger ihop.
- Det kan vara extra svårt för anhöriga som själva har en funktionsnedsättning och behöver stöd.
- Många anhöriga kan behöva mer hjälp än vad de kan få hos Anhörigcentrum.
Till exempel prata med en psykolog för att de mår dåligt och är oroliga.
- När någon bor på ett boende behöver anhöriga ibland hjälpa till med saker som personalen inte hinner.
Det kan till exempel vara att följa med på en aktivitet eller middag med familjen.
- Många anhöriga har svårt att planera sin tid.
De kanske behöver lämna jobbet mitt i dagen om något viktigt händer,
till exempel om transporten inte fungerar eller om någon måste åka till sjukhuset.
- I vissa grupper tycker man att det är pinsamt eller jobbigt att prata om funktionsnedsättningar.
Då kan det vara ännu svårare att be om hjälp.
- Personer med funktionsnedsättning kan behöva bildstöd för att förstå information.
När det saknas måste anhöriga ofta hjälpa till, även om det egentligen borde finnas stöd från början.

4. Brandsäkerhet för personer med funktionsnedsättning

Isabel jobbar på brandförsvaret.
Hon berättar om brandsäkerhet
för personer som har funktionsnedsättningar
men inte bor på LSS-boende.

De som bor i ett eget boende
ska vara förberedda
och kunna ta sig ut
om det börjar brinna.

För personer med funktionsnedsättning
kan det vara svårt
att upptäcka att det brinner
och att ta sig ut från huset.

Därför måste brandskyddet
anpassas till den som bor i huset.
Det finns till exempel olika hjälpmedel:

- Brandvarnare som vibrerar och lyser
för de som inte kan höra signalen
- Spisvakt som låter om någon
har glömt att stänga av spisen
- Brandvarnare som är kopplade
till trygghetslarm
- Sprinklers som börjar spruta vatten
om det börjar brinna

Utrustningen kan vara dyr att köpa in
för personer som behöver den
om de inte kan få hjälp
av kommunen eller regionen.

Brandförsvaret kan berätta om
hur man ska förbereda sig för brand
och hur personer med olika funktionsnedsättningar
kan anpassa sitt brandskydd.

Det finns en checklista på deras hemsida.
Den finns också på teckenspråk.

Funktionsrättsrådet tycker att informationen
också behöver finnas med
bildstöd och i punktskrift.
För att alla ska kunna ta till sig av den.

5. Rapport från brukarombudet

Jeanette är brukarombud i Uppsala kommun.

Det betyder att hon hjälper personer med funktionsnedsättning att kunna säga vad de tycker om kommunen. Hon hjälper också kommunen med att bli bättre på att hjälpa personer med funktionsnedsättning.

Det här har hon jobbat med den senaste tiden:

Uppsala vill att fler personer med funktionsnedsättning ska gå och rösta när det är val i höst. Brukarombudet ska hjälpa till att berätta om varför det är viktigt att rösta. Hon ska inte prata om vem man ska rösta på, det måste partierna göra. Därför måste partierna bli bättre på att ha lättläst information om sin politik.

Brukarombudet har träffat personer som jobbar med att skapa trygghetspunkter dit personer kan gå om det blir en kris, till exempel ett stort strömavbrott. Först ska kommunen prova att göra en trygghetspunkt på biblioteket i Björklinge. På funktionsrättsrådets möte den 14 november pratade rådet om trygghetspunkter. Kommunen ska anpassa trygghetspunkten efter det som funktionsrättsrådet sa på det mötet.

Brukarombudet skriver en årsrapport om vad hon jobbade med under hela förra året. Den kommer bland annat handla om:

- Delaktighet
- Anhörigcentrum
- Boendestöd

6. Rapport från Funktionsrätt Uppsala kommun

Michael Jestin jobbar på
Funktionsrätt Uppsala kommun.
Han berättar om vad de jobbar med
och tycker är viktigt just nu.

Funktionsrätt hjälper omsorgsnämnden
med att ta fram nya regler för
stöd enligt LSS.
Reglerna ska hjälpa de som jobbar på kommunen
att fatta bättre beslut.

Funktionsrätt och kommunen
ska göra ett avtal
om hur de ska samarbeta.
Arbetet med att ta fram avtalet går bra
och många olika nämnder är med.

Funktionsrätt kommer att hålla en
stor dialog den 9 juni
där alla partier får berätta om sin politik.
De kommer också ha mindre dialoger
som handlar om särskilda frågor.

Funktionsrätt hjälper kommunen
med vad de ska tänka på när de bygger spårväg
för att personer med funktionsnedsättningar
ska kunna åka med och köpa biljetter.

Många inom funktionsrättsrörelsen
är oroliga för att kriminella personer
försöker få ungdomar med NPF-diagnoser
eller intellektuella funktionsnedsättningar
att begå brott.
De vill veta om de som jobbar med att
förhindra brott på kommunen
vet tillräckligt mycket om funktionsnedsättningar.

Många inom funktionsrättsrörelsen
är också oroliga för vad de ska göra
om det blir en kris i samhället.
Vilka kommer se till att de som
har olika funktionsnedsättningar
får den hjälp de behöver?

7. Rapport från kommunstyrelsen och nämnder

Idrotts- och fritidsnämnden

Idrotts- och fritidsnämnden ska besluta om öppettider och tillgänglighet till det nya badhuset i Gränby.

Både idrottsföreningar och allmänheten ska kunna använda badhuset.

Kommunen har lyssnat på Funktionsrätt som inte tyckte att det tidigare förslaget var bra.

Kommunstyrelsen

Den 10 och 11 april kommer det vara öppet hus i stadshuset.

10 april är det fokus på unga och personer som ska rösta för första gången i valet i höst.

11 april är det öppet för alla.

Under öppet hus kommer besökarna kunna träffa olika personer som jobbar i kommunen och olika politiska partier.

Omsorgsnämnden

De som jobbar med TV-programmet Frågan är fri har hälsat på omsorgsnämnden.

Omsorgsnämnden har varit på Fyrisgården och svarat på frågor från elever som går på anpassad skola.

Omsorgsnämnden ska ta fram nya regler för hur kommunen ska besluta om stöd enligt LSS. Nämnden pratar mycket om de nya reglerna och annat som rör LSS.

Plan- och byggnadsnämnden

Det har kommit en ny plan- och bygglag. Plan- och bygglagen bestämmer bland annat hur man får bygga nya hus.

Kommunen ska se till att nya hus ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

8. Övriga frågor

Ingen ställer någon övrig fråga.

9. Kommande möten

Nästa möte med Funktionsrättsrådet
är torsdagen den 28 maj, klockan 9–12.